

Türk yükseköğretim sisteminde örgün, uzaktan ve açıköğretim yöntemleri ile yapılan maliye eğitimi üzerine değerlendirmeler

Yrd.Doç.Dr. Canatay HACIKÖYLÜ^a

^a Anadolu Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Eskişehir

Özet

Türk Yükseköğretim sistemi içinde sosyal bilimler alanı kapsamında iktisadi ve idari bilimler, siyasal bilgiler ve iktisat fakülteleri bünyesinde yer alan maliye lisans programların da 2015 yılı verilerine göre yaklaşık 20.000 örgün, 600 uzaktan öğretim ve 35.000 civarında açıköğretim sistemine kayıtlı öğrenci eğitim görmektedir. Gerek devlet üniversitelerinde gerekse vakıf üniversitelerinde bulunan örgün maliye lisans programlarında ders programları incelendiğinde maliye, iktisat ve işletme alanında teorik ve pratik dersler yanında hukuk, matematik, istatistik ve siyaset bilimine yönelik özellikle seçmeli derslerinde yer aldığı görülmektedir. Bu çalışmada, 2014 yılı YGS-LYS sonuç listesine göre başarı sırası incelendiğinde ilk 10'a giren üniversitelerin maliye lisans programlarının yanı sıra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi uzaktan öğretim maliye lisans programı ders programları ile açıköğretim sistemi ile öğretim yapan Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi maliye lisans programı ders programlarında yer alan benzerlikler ve farklılıklar ele alınmıştır. Ayrıca 2014 yılı YGS-LYS sonuç listesine göre başarı sırası incelendiğinde ilk 10'a giren üniversitelerin maliye bölümü mezunları ile açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi maliye bölümü mezunlarının 2013-2014 yılları arasında Kamu Personeli Seçme Sınavlarında (KPSS) test alanlarına göre başarı durumları da incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Açıköğretim, Uzaktan Öğretim, Maliye Eğitimi

Abstract

According to the 2015 data there are 20,000 students registered to study at formal, 600 at distance learning and 35,000 at open education system in Public finance undergraduate programs at Faculty of Economics and Administrative Sciences, Faculty Political Sciences and Economics, within the framework of social sciences in the Turkish Higher Education System. By examining university curriculums in undergraduate programs in both state universities and private universities, besides the theoretical and the practical lessons like finance, economics and business law, elective lessons especially for math statistics and political sciences seems to take place. This study examined the success of the top 10 entering the universities as compared to 2014 YGS-LYS list, as well as situated the similarities and the differences in the course curriculums of graduate programs of public finance programs in Istanbul University Faculty of Distance Education Finance Graduate Program In Economics and Anadolu University Faculty of Economics which conducts education in an open education system. In addition, according to the results list the of the 2014 YGS-LYS, success depends on the test fields of graduates in 2013-2014 Public Service Personnel Selection Examination (KPSS), of top 10 entering the universities and graduates of open education system of Anadolu University Faculty of Economics Department of Finance are also examined.

Keywords: Open Education, Distance Learning, Public Finance Education

Kaynak Gösterme

Hacıköylü, C. (2015). Türk yükseköğretim sisteminde örgün, uzaktan ve açıköğretim yöntemleri ile yapılan maliye eğitimi üzerine değerlendirmeler. *AUAAd*, 1(4), 96-122.

Giriş

Bu çalışma 2-4 Eylül 2015 tarihlerinde St. Petersburg /Rusya’da düzenlenen International Distance Education Conference’da özet bildiri olarak sunulmuştur.

Bu çalışmada, 2014 yılı YGS-LYS sonuç listesine göre başarı sırası incelendiğinde ilk 10’a giren üniversitelerin örgün maliye lisans programlarının yanı sıra, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi uzaktan öğretim maliye lisans programı ile açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi maliye lisans programı mevzuat, öğrenci girişi, öğretim yöntemleri ile program yeterlilikleri, öğrenci sayıları, ölçme ve değerlendirme sistemi açısından incelenmiştir. Daha sonra 2014 yılı YGS-LYS sonuç listesine göre başarı sırası incelendiğinde, ilk 10’a giren üniversitelerin maliye lisans programı mezunları ile açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi maliye lisans programı mezunlarının 2013 ve 2014 yılları arasında Kamu Personeli Seçme Sınavlarında (KPSS) alan grubu testlerine göre başarı durumları da ele alınmıştır.

Türk Yükseköğretim Sistemi

Yükseköğretim, milli eğitim sistemi içinde ortaöğretime dayalı, en az dört yılı kapsayan her kademedeki eğitim ve öğretimin tümüdür (2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu). Yükseköğretim ifadesi öğretim basamakları arasında üst bir konumu ifade etmektedir. Ancak yükseköğretimin okul öncesinden başlayan ve lise mezuniyeti ile devam eden bir sürecin son halkası olduğu, yükseköğretimdeki başarının daha önce alınan eğitimlere bağlı olduğu ve bu nedenle de önlisans, lisans ve lisansüstü aşamalarından oluşan yükseköğretimin diğer eğitim kademelerinden ayrı düşünülmemesi gerekmektedir. Bu bağlamda Türk Yükseköğretiminin amacı; “Ülkenin bilim politikasına, toplumun yüksek düzeyde ve çeşitli kademedeki insan gücü ihtiyaçlarına göre öğrencileri ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirmek, bilimsel alanlarda araştırmalar yapmak, Türk toplumunun genel eğitim seviyesini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilimsel verileri sözlü ve yazılı ile topluma yaymak ve yaygın eğitim hizmetinde bulunulması” şeklinde ifade edilmektedir (Dokuzuncu Kalkınma Planı, 2007-2013).

Bu amaç doğrultusunda yükseköğretim alanında üst kuruluşlar ve yükseköğretim kurumları bulunmaktadır. Yükseköğretim alanındaki üst kuruluşlar Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kuruldur.

Yükseköğretim kurumları ise Yükseköğretim Kanununun 3/c maddesinde şu şekilde tanımlanmıştır. “Yükseköğretim Kurumu, üniversite ve ileri teknoloji enstitüleri ve bunların

bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya ileri teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite ve ileri teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır.” Anılan Kanunda yükseköğretim kurumları bu şekilde tanımlandıktan sonra Kanunun ilgili maddelerinde üniversite kavramı “bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde öğretim, bilimsel araştırma yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumu”, fakülte kavramı ise “yüksek düzeyde öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan, kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumu” olarak ifade edilmiştir (2547 S. Yükseköğretim Kanunu).

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa göre yükseköğretim kurumlarının temel görevi; toplum ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun eğitim, bilimsel araştırma ve yayın ile danışmanlık hizmetleri yapmak, maddi kaynakları etkin kullanarak milli eğitim politikası ve kalkınma planları ile diğer programlar doğrultusunda ülkenin ve bölgelerinin ihtiyaç duyduğu alanlarda insan gücü yetiştirmek, düşünce ve görüş bildirmek, eğitim teknolojileri üretmek, geliştirmek, kullanmak ve yaygınlaştırmak ile yükseköğretimin uygulamalı gerçekleştirilmesini sağlamaktır (Dokuzuncu Kalkınma Planı, 2007-2013).

Bu amaç doğrultusunda yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve lisansüstü eğitim verilmektedir. İlgili Kanunda lisans eğitimi “ortaöğretime dayalı en az sekiz yarıyılık bir programı kapsayan bir yükseköğretim” olarak tanımlanmıştır. Ayrıca yükseköğretimde öğretim türlerinin ne tür eğitimden oluştuğu Kanunda açıkça belirtilmiştir. Buna göre 2547 Sayılı Kanun’un 3/u maddesine göre “yükseköğretimde öğretim türü örgün, açık, dışarıdan (ekstern) ve yaygın eğitimidir. Bu eğitim türleri anılan Kanunda şu şekilde tanımlanmıştır.

1. *Örgün Eğitim*; öğrencilerin öğretim sürecinde ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğunda oldukları bir öğretim türüdür.
2. *Açık Eğitim*; öğrencilere radyo-televizyon ve eğitim araçları vasıtasıyla yapılan bir öğretim türüdür.
3. *Dışarıdan Eğitim (Ekstern Eğitim)*; yükseköğretimin belirli dallarında, devam zorunluluğu olmaksızın sadece yarıyıl içi ve sonu sınavlarına katılma zorunluluğu bulunan bir öğretim türüdür. Bu eğitimi takip eden öğrenciler ortak zorunlu dersler ile gerekli görülen bazı dersleri, ilgili yükseköğretim kurulunca mesai saatleri dışındaki uygun saatlerde düzenlenecek derslerde alırlar.

4. *Yaygın Eğitim*; toplumun her kesimine değişik alanlarda bilgi ve beceri kazandırma amacı güden bir öğretim türüdür.

Yukarıdaki tanımlamalardan da görüldüğü üzere 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu 3/u maddesinde uzaktan öğretim kavramı tanımlanmamıştır. Ancak, Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan “Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esasların” 4/f maddesinde uzaktan öğretim “Yükseköğretim Kurumlarında öğretim faaliyetlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak planlandığı ve yürütüldüğü, öğrenci ve öğretim elemanının kendi aralarında karşılıklı etkileşime dayalı olarak derslerin bizzat öğretim elemanı tarafından aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın eş zamanlı biçimde verildiği öğretim” şeklinde tanımlanmaktadır. Yine ilgili esasların 5. maddesinde yükseköğretim kurumlarının; önlisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde diploma programları ile senatoları tarafından uygun görülmesi halinde birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı derslerin uzaktan öğretim yoluyla verilebileceği ifade edilmiştir.

Çalışmanın konusunu oluşturan maliye eğitimi özelinde 2015 yılı için yükseköğretim kurumları tarafından verilen öğretim türleri örgün, uzaktan öğretim ve açıköğretim şeklindedir. Öğrencilerin öğretim sürecinde ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğunu içeren örgün öğretim; birinci öğretim ve ikinci öğretim şeklinde yapılmaktadır.

Uzaktan öğretim ve açıköğretim ise öğrenme kaynaklarından zaman ve/veya mekân bağlamında fiziksel olarak uzakta olan öğrenenlerin öğrenme kaynaklarıyla ve birbirleriyle etkileşimlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak gerçekleştirildiği öğrenme süreçlerinin söz konusu olduğu bir çalışma alanıdır.

Açıköğretim ve uzaktan öğretim disiplinlerarası bir çalışma alanıdır. Bu alanı ve uygulamalarını ifade etmek amacıyla farklı kavramlar kullanılmaktadır. Açıköğretim, uzaktan öğretim, e-öğrenme, internet tabanlı eğitim, internette eğitim, web destekli öğretim, yaygın eğitim, esnek öğrenme ve sanal eğitim bu farklı kavramlardan ülkemizde sık rastlanılanlarıdır. Bu kavramlar arasında küçük farklar olmakla birlikte evrensel literatürde genellikle birbirleri yerine kullanılmaktadır. Türkiye’de ise tamamen pratik nedenlerle açıköğretim, uzaktan öğretim ve e-öğrenme kavramları farklı uygulamaları ifade etmek için kullanılmaktadır (Aydın, 2011).

Bu bağlamda açıköğretim, geniş kitlelere internet destekli, nispeten düşük maliyetli yaygın eğitim imkânı sunan uygulamalar için kullanılmaktadır. Türkiye’de bu tür eğitim imkânı büyük ölçüde Anadolu Üniversitesi bünyesindeki Açıköğretim Fakültesi, İktisat Fakültesi ve İşletme Fakültesi aracılığı ile sağlanmaktadır. Ek olarak İstanbul Üniversitesi ve

Erzurum Atatürk Üniversitesi bünyelerinde de Açık ve Uzaktan Eğitim ve Açıköğretim Fakülteleri kurularak bu tür eğitim imkânı sunmalarına izin verilmiştir.

Öte yandan, uzaktan öğretim, kavramı ise yüz yüze (örgün) eğitim programlarında yer alan programların internete dayalı uzaktan öğretim yoluyla sunulması ve öğrencilerin bazen sınav ya da uygulama dersleri gibi farklı nedenlerle kampüslere gelmelerini gerektiren uygulamaları ifade etmektedir. Bu programlara genellikle açıköğretim programlarının aksine daha az sayıda öğrenci kabul edilmektedir. Çok sayıda üniversitemiz Yükseköğretim Kurulu (YÖK) izni ve teşviki ile uzaktan öğretim imkânı sunmaktadır. Bu üniversitelerimizden bazıları Sakarya Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Bilgi Üniversitesi ve Atılım Üniversitesidir (Aydın, 2011).

Türk yükseköğretim sisteminde açıköğretim yöntemi 1982-83 öğretim yılından itibaren Eskişehir Anadolu Üniversitesi bünyesinde faaliyetlerine başlamıştır (Çetinsaya, 2014). 30 yılı aşkın süredir açıköğretim yöntemi ile öğretim hizmeti veren Anadolu Üniversitesi açıköğretim sistemi içinde 2015 yılı verilerine göre Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri bünyesinde 17 adet lisans ve 30 adet önlisans programı bulunmaktadır. Açıköğretim Fakültesi bünyesinde 7 adet lisans ve 30 adet önlisans, İktisat Fakültesi bünyesinde 1'i maliye lisans programı olmak üzere 5 adet lisans programı ve İşletme Fakültesi bünyesinde ise 4 adet lisans programı yer almaktadır (<https://www.anadolu.edu.tr/acikogretim>). Bunun dışında İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi'nde açıköğretim yöntemi ile öğretim hizmeti veren 6 adet lisans programı, 7 adet önlisans ve maliye lisans programını da içeren 12 adet uzaktan öğretim programı bulunmaktadır (<http://www.auzef.istanbul.edu.tr>). Yine 2015 yılı verilerine göre Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesinde 4 adet lisans ve 21 adet önlisans programı olmak üzere toplamda 25 adet program bulunmaktadır (<http://www.ataaof.edu.tr>).

Türk Yükseköğretim sistemi ile ilgili bir takım sayısal veriler aşağıda verilmiştir. Tablo 1'de 2014-2015 öğretim yılı öğrenci sayıları özet tablosu yer almaktadır.

Tablo 1 Öğrenci Sayıları Özet Tablosu 2014-2015 (https://www.istatistik.yok.gov.tr 'den yararlanılarak hazırlanmıştır.)		
	Yeni Kayıt	Toplam Öğrenci Sayısı
Önlisans	578.385	2.013.762
Örgün Öğretim	309.009	896.031
Uzaktan Öğretim	8.243	25.580
Açıköğretim	261.133	1.092.151
Lisans	707.222	3.628.800
Örgün Öğretim	442.786	1.897.692
Uzaktan Öğretim	6.068	20.195
Açıköğretim	258.368	1.710.913

Tablo 1’de görüldüğü üzere her yıl yaklaşık 1.300.000 öğrenci yükseköğretim sistemine girmektedir. Bu sayı toplam öğrenci sayısının % 25’ini oluşturmaktadır. Yine bu 1.300.000 öğrencinin yaklaşık % 40’ı önlisans % 60’ı ise lisans programlarına kayıt yaptırmaktadır. Eğitim türleri içinde en düşük pay uzaktan öğretimin iken en yüksek pay birinci ve ikinci öğretimi içeren örgün öğretimin olmaktadır. Yine 2014-2015 öğretim yılı verilerine göre 5.642.562 öğrenci yükseköğretim sistemi içinde önlisans ve lisans düzeyinde öğrenim görmektedir.

Tablo 2 Lisans / Önlisans Öğretim Türlerine Göre Öğrenci Sayılarının Oransal Dağılımı 2014-2015 (https://www.istatistik.yok.gov.tr 'den yararlanılarak hazırlanmıştır.)			
Program Türü	Örgün Öğretim (%)	Uzaktan Öğretim (%)	Açıköğretim (%)
Önlisans	44,5	1,3	54,2
Lisans	52,3	0,5	47,2

Tablo 2’de ise önlisans ve lisans seviyeleri ve öğretim türlerine göre öğrenci sayılarının oransal dağılımı verilmektedir. Buna göre ön lisans düzeyinde açıköğretim ve uzaktan öğretimin payı % 56’yı bulurken, bu pay lisans düzeyinde % 48’lerde kalmaktadır.

Türk Yükseköğretim Sisteminde Maliye Eğitimi

Türk yükseköğretim sistemi devlet ve vakıf üniversiteleri ile vakıf meslek yüksekokullarından oluşmaktadır. 2015 yılı verilerine göre Türk yükseköğretim sisteminde 109 adet devlet üniversitesi, 76 adet vakıf üniversitesi ve 8 adet vakıf meslek yüksekokulu

olmak üzere toplam 193 adet öğretim kurumu yer almaktadır. 109 adet devlet üniversitesinin 41’nde örgün maliye lisans programı yer almakta, bunların 29’nda ise ikinci öğretim programları da bulunmaktadır. Örgün lisans programlarına her yıl yaklaşık 6.500 öğrenci kayıt yaptırmaktadır. Bunun dışında, 76 adet vakıf üniversitesi içinde ise Atılım Üniversitesi ve Avrasya Üniversitesi olmak üzere sadece 2 üniversite de maliye lisans programı bulunmaktadır. 2015 yılı ÖSYS Yükseköğretim Programları Tercih ve Kontenjanlar Kılavuzunda yer alan bilgilere göre devlet üniversitelerindeki örgün maliye lisans programlarının toplam kontenjanı 6.265’tir. Başka bir ifade ile 2015 yılında 6.265 yeni kayıt öğrenci devlet üniversitelerindeki birinci ve ikinci öğretim maliye lisans programlarına kayıt yaptırıp yükseköğretim sistemine girmektedir. Bu sayı yükseköğretim sistemi lisans programlarına yeni kayıt yaptıran öğrencilerin yaklaşık %1’ini oluşturmaktadır (2015-ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu).

Tablo 3 Yükseköğretim Kurumları Sayısı (2015) (http://www.yok.gov.tr)			
Devlet Üniversiteleri	Vakıf Üniversiteleri	Vakıf Meslek Yüksekokulları	Toplam
109	76	8	193

Tablo 3’te görüldüğü üzere 2015 yılı verilerine göre Türkiye’de yükseköğretim kurumu sayısı 193’tür. Bunun 109 adedini (% 57) devlet üniversitesi oluşturmaktadır.

2010 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi bünyesinde uzaktan öğretim sistemi ile öğretim yapan maliye lisans programı bulunmaktadır. Bu programın 2015 yılı öğrenci kontenjanı 150’dir. Programa ilişkin olarak 2015 yılı ÖSYS Tercih ve Kontenjanlar Kılavuzunda şu açıklama yer almaktadır. “Bu programda dersler internete dayalı uzaktan öğretim sistemi ile yürütülecektir. Programa alınan öğrencilerin internete erişimli bir kişisel bilgisayar kullanma olanağına sahip olmaları gerekmektedir. Bu programın güz ve bahar yarıyılına ait derslerin sınavları üniversite kampüsünde yapılacaktır.” Kılavuzda yer alan bu açıklama ile öğrencilerin bazen sınav ya da uygulama dersleri gibi farklı nedenlerle kampüslere gelmelerini gerektiren uygulamaları içeren uzaktan öğretim ile açıköğretimin farkı da ortaya konulmaktadır.

Açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan maliye lisans programı ise sadece Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi bünyesinde bulunmakta ve 1993 yılından itibaren öğrenci

almaktadır. Açıköğretim yöntemi içinde yer alan maliye lisans programının 2015 yılında kontenjanı ise 3.000'dir.

Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi maliye lisans programında 2015 yılı Temmuz ayı verilerine göre 29.277 aktif öğrenci bulunmakta ve her yıl yaklaşık 4000-4500 civarında öğrenci (2015 yılı 4486 kişi) mezun verilmektedir. 1993 yılından itibaren verilen toplam mezun sayısı ise 33.895'tir.

2010 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi bünyesinde bulunan ve uzaktan öğretim sistemi ile öğretim yapan maliye lisans programı ile 1993 yılından itibaren öğrenci alan Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi bünyesinde açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan maliye lisans programı bulunan bu iki üniversitenin ortak özelliği ikisinde de örgün maliye lisans programlarının da bulunmasıdır. Temel farklılıkları ise maliye eğitiminin İstanbul Üniversitesinde uzaktan öğretim ile yapılmasıdır. Çünkü Anadolu Üniversitesinde maliye eğitimi açıköğretim yöntemi ile yapılmaktadır. Her iki üniversitede ikinci üniversite ve dikey geçiş olanağı bulunurken Anadolu Üniversitesinin açıköğretim maliye lisans programı kontenjanı İstanbul Üniversitesi uzaktan öğretim maliye lisans programı kontenjanının çok üzerindedir.

Türk yükseköğretim sistemi içinde sosyal bilimler alanı kapsamında iktisadi ve idari bilimler, siyasal bilgiler ve iktisat fakülteleri bünyesinde yer alan maliye lisans programlarının amacı, maliye biliminin temellerini öğretmek bütçe, mali planlama ve vergi konularında nitelikli elemanlar yetiştirmektedir. Yaklaşık 20.000 örgün, 600 uzaktan öğretim ve 35.000 civarında açıköğretim yöntemine kayıtlı öğrencinin eğitim gördüğü maliye lisans programlarında yer alan dersler incelendiğinde maliye, iktisat ve işletme alanında teorik ve pratik derslerin yanında hukuk, matematik, istatistik ve siyaset bilimine yönelik özellikle seçmeli derslerinde yer aldığı görülmektedir.

Tablo 4'te Türk Yükseköğretim sistemi içinde yer alan maliye lisans programlarının öğretim türlerine göre karşılaştırması yapılmıştır.

Tablo 4 Maliye Lisans Programlarının Öğretim Türlerine Göre Karşılaştırılması			
	Örgün Öğretim	Uzaktan Öğretim	Açıköğretim
Giriş Koşulları	<ul style="list-style-type: none"> Kontenjan Bir lise programından mezuniyet TM-1 puan türünde yeterli puan 	<ul style="list-style-type: none"> Kontenjan Bir lise programından mezuniyet TM-1 puan türünde yeterli puan Programa alınacak öğrencilerin internet erişimli kişisel bilgisayar kullanma olanağına sahip olmaları 	<ul style="list-style-type: none"> Kontenjan Bir lise programından mezuniyet YGS puan türünde 140 ve üzeri puan alma
Program / alan yeterlilikleri	İktisadi ve mali olayları analiz etme, muhasebe uygulamaları ve mevzuatı konularında yetkinlik kazandırma, iş yaşamına yönelik hukuki bilgi birikimi oluşturma ve beceri kazandırma.		
Ölçme Değerlendirme Yöntemleri	Ara sınav, ödev, uygulama, dönem sonu sınavı ve bütünleme sınavı (yaz okulu). Değerlendirme yöntemleri arasında klasik sınav, uygulama sınavı, ödev ve çoktan seçmeli sınav yer alabilir.	Vize, final, bütünleme ve tek ders sınavları. Vize internet üzerinden yapılmaktadır. Final, bütünleme ve tek ders sınavı belirlenen sınav merkezlerinde. Tüm sınavlarda çoktan seçmeli değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır.	Vize, final, bütünleme ve tek ders sınavları. Vize, final, bütünleme ve tek ders sınavı belirlenen sınav merkezlerinde. Tüm sınavlarda çoktan seçmeli değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır.
Mezuniyet koşulları	Programın tüm ders ve 240 AKTS kredi gerekliliğini başarıyla tamamlayan ve genel akademik not ortalaması 4.00 üzerinden 2.00 veya daha yüksek olan öğrenciler diploma almaya hak kazanırlar.		
Dersler	Zorunlu / Seçmeli	Zorunlu / Seçmeli	Zorunlu
Mesleki sınavlar	KPSS vb.	KPSS vb.	KPSS vb.
Lisansüstü imkânlar	Yüksek lisans / Doktora	Yüksek lisans / Doktora	Yüksek lisans / Doktora

Tablo 4’te örgün, uzaktan öğretim ve açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan maliye lisans programları; giriş koşulları, program/alan yeterlilikleri, ölçme/değerlendirme yöntemleri, mezuniyet koşulları, dersler vb. unsurlar açısından karşılaştırılmıştır. Giriş koşulları açısından dikkat çeken nokta açıköğretim maliye lisans programının öğrenciler tarafından tercih edilmesinde YGS puan türü esas alınırken örgün ve uzaktan öğretim maliye lisans programlarında TM-1 puanının esas alınmasıdır. Her üç öğretim türünde de program/alan yeterlilikleri, mezuniyet koşulları, mesleki sınavlara giriş ve lisansüstü eğitim imkânları aynı iken ölçme/değerlendirme yöntemlerinde bir takım farklılıklar bulunmaktadır.

Ölçme değerlendirme yöntemleri açısından örgün eğitimde uygulanan yöntem uzaktan öğretim ve açıköğretime göre daha fazladır. Aynı zamanda örgün öğretimde klasik sınav uygulanabilirken uzaktan öğretim ve açıköğretimde klasik sınav uygulanmamaktadır. Yine dersler incelendiğinde örgün ve uzaktan öğretimde dersler zorunlu ve seçmeli derslerden oluşurken açıköğretim yönteminde seçmeli ders imkânı bulunmamaktadır.

Örgün, uzaktan ve açıköğretim yöntemi ile yapılan maliye lisans öğretiminde mezuniyet koşulları değişmemekte, her üç öğretim türünde programdaki tüm derslerin başarılı olması

FF, DZ ya da YZ notunun olmaması, öğrencilerin asgari 240 AKTS kredisi sağlaması ve genel not ortalamasının ise 4.00 üzerinden en az 2.00 olması gerekmektedir. Bu şartları sağlayan ve maliye lisans programının üç türünden de mezun olan öğrenciler vergi müfettişliği, Sayıştay denetçiliği, idari hâkimlik, kaymakamlık, denetmenlik, uzmanlık ve kontrolörlük gibi kamu sektöründeki temel kariyer meslekleri ve özel sektörün muhasebe, finans, personel bölümlerinde ve yerel yönetimler alanında çalışabilmektedir.

2015 yılı ÖSYS Tercih ve Kontenjanlar Kılavuzu verilerine göre 41 adet örgün maliye lisans programında toplam 303 öğretim üyesi bulunmaktadır. Bunların 82'si Prof. Dr., 72'si Doç. Dr. ve 149'u da Yard. Doç. Dr. kadrolarında görev yapmaktadır. Uzaktan öğretim yöntemi ile öğretim yapan İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi maliye lisans programında ayrıca öğretim üyesi sayısı belirtilmemiştir. Ancak aynı fakülte bünyesinde bulunan örgün maliye lisans programında 11 adet Prof. Dr., 2 adet Doç. Dr. ve 7 adet Yard. Doç. Dr. bulunduğu bilgisi kılavuzda yer almaktadır. Yine aynı kılavuzda açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi maliye lisans programına ilişkin de öğretim üyesi sayısı belirtilmemiştir. Ancak İktisat Fakültesi açıköğretim maliye lisans programında 1 adet Prof. Dr. ve 2 adet Yard. Doç. Dr., aynı üniversite İ.İ.B.F örgün maliye lisans programında ise 1 adet Prof. Dr., 3 adet Doç. Dr. ve 4 adet de Yard. Doç. Dr. görev yaptığı bilinmektedir. Maliye eğitimi alanında Anadolu Üniversitesinde toplamda 11 öğretim üyesi görev yapsa da Anadolu Üniversitesi bünyesinde açıköğretim yöntemi ile öğretimin ana unsurları olan ders kitapları vb materyallerin oluşumunda diğer üniversitelerin öğretim üyelerinden de sürekli destek alındığı unutulmamalıdır.

Maliye eğitimi alanında açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan Anadolu Üniversitesi ile uzaktan öğretim yöntemi ile öğretim yapan İstanbul Üniversitesi'nin ortak özelliği her iki üniversitede de örgün maliye lisans programlarının da bulunmasıdır. Anadolu Üniversitesi'nde İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) bünyesinde 110 kontenjanı olan örgün maliye lisans programı bulunmaktadır. İstanbul Üniversitesi'nde İktisat Fakültesi bünyesinde ise 120 kontenjanı olan örgün maliye lisans programı bulunmaktadır.

Türk Yükseköğretim sistemi içinde maliye lisans programı bulunan vakıf üniversitelerinden yer alan Atılım Üniversitesi maliye lisans programı kontenjanı 2015 yılı verilerine göre toplamda 50 kişidir (5-tam burslu, 20-%50 burslu, 15-%25 burslu ve 10 ücretli). Avrasya Üniversitesi maliye bölümü kontenjanı ise 2-tam burslu, 8-%50 burslu ve 10 adet ücretli olmak üzere 20 kişidir. Atılım Üniversitesinde 3 adet Prof. Dr. görev yaparken, Avrasya

Üniversitesi maliye lisans programında 1 adet Prof. Dr., 1 adet Doç. Dr. ve 1 adet de Yard. Doç. Dr.. görev yapmaktadır(2015 yılı ÖSYS Tercih ve Kontenjanlar Kılavuzu).

Türkiye’de maliye eğitimi ayrı bir diploma programı olarak Türk Yükseköğretim sistemi içinde sosyal bilimler alanı kapsamında, iktisadi ve idari bilimler, siyaset bilgileri ve iktisat fakülteleri bünyesinde devlet ve vakıf üniversiteleri tarafından verilmektedir.

Tablo 5				
<i>Türk Üniversitelerinde Maliye Lisans Programları (2015)</i>				
(2015 ÖSYS Tercih ve Kontenjanlar Kılavuzundan yararlanılarak hazırlanmıştır.)				
	Örgün Öğretim	Uzaktan öğretim	Açıköğretim	Toplam
Devlet Üniversiteleri	41	1	1	43
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	(36)	-	-	(36)
İktisat Fakültesi	(2)	(1)	(1)	(4)
Siyasal Bilgiler Fakültesi	(3)	-	-	(3)
Vakıf Üniversiteleri	2	-	-	2
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	(1)	-	-	(1)
İşletme Fakültesi	(1)	-	-	(1)
				45

Tablo 5’te 2015 yılı verilerine göre Türkiye’de bulunan üniversitelerde maliye lisans programlarına ilişkin veriler yer almaktadır. Toplam 41 adet devlet üniversitesinin 36’sında iktisadi ve idari bilimler fakültesi bünyesinde yer alan maliye lisans programları 2 üniversitede iktisat fakültesi (İstanbul ve Marmara Üniversiteleri) ve 3 üniversitede ise siyaset bilgileri fakültesi (Ankara, Sakarya ve Yıldırım Beyazıt Üniversiteleri) bünyesinde yer almaktadır. Açıköğretim ve uzaktan öğretim sisteminde bulunan maliye lisans programları ise iktisat fakülteleri bünyesinde bulunmaktadır.

Organ ve Öz tarafından 23. Maliye Sempozyumunda sundukları “Maliye Eğitiminde Durum ve Sorunlar” başlıklı bildiri, 2008 yılında hiçbir vakıf üniversitesinde maliye lisans programının bulunmadığı, bunun nedeninin ise, maliye lisans programlarının yurtdışındaki yapılmaya benzer şekilde iktisat lisans programının bir alt dalı olarak görülmesi, bu programlarda çok fazla öğrenci talebinin olmaması ve vakıf üniversitelerinin bünyelerinde bulunan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin diğer bölümlerinde maliye derslerine de yer verilmesi olarak ifade edilmiştir. Yine sunulan bildiri maliye lisans programlarının hiçbirinde tamamıyla İngilizce eğitim verilmediği, sadece Hacettepe ve Çukurova Üniversitesi gibi üniversitelerde eğitim dilinin kısmi olarak İngilizce olduğu ifade edilmiştir(Organ ve Öz, 2008).

Ayrıca yapılan başka bir çalışmada Türkiye’de lisans düzeyinde maliye eğitiminin bir diploma konusu olduğu ancak dünyada hâkim yükseköğretim sistemleri çerçevesinde ise genel olarak maliye öğretiminin kendi başına bir diploma programı olarak sunulmadığı ifade edilmiştir(Arın, 1995).

2015 yılı verileri incelendiğinde; Ankara ilinde bulunan Atılım Üniversitesinde maliye lisans programı İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bünyesinde yer alırken, Trabzon ilinde bulunan Avrasya Üniversitesindeki maliye lisans programının İşletme Fakültesi bünyesinde olduğu görülmektedir. Ayrıca bir devlet üniversitesi olan Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi bünyesinde bulunan maliye lisans programının eğitim dilinin %100 İngilizce olduğu 2008 yılına göre başka bir farklılık olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yükseköğretim sistemi içinde yer alan maliye lisans programının amacı maliye biliminin temellerini öğretmek bütçe, mali planlama ve vergi konularında nitelikli elemanlar yetiştirmektir. Öncel ve Kumrulu Maliye’yi “hukuk, siyaset, tarih, sosyoloji psikoloji ve muhasebe başta olmak üzere sosyal bilim dallarının birçoğu ile yakın ilişkiler içinde olan bir disiplin” olarak tanımlamıştır. Öncel ve Kumrulu’ya göre “maliyenin konusunun arz ettiği bu genişlik, maliye ile bu bilim dallarının kesişme noktalarında çeşitli maliye dallarının oluşmasına yol açmıştır. Mali hukuk, mali iktisat, maliye tarihi, mali sosyoloji ve mali psikoloji gibi. Bu dalların her birinde mali olaylar ve mali kurumlar ilişkileri oldukları sosyal bilim dallarının araç ve gereçleriyle ele alınmakta ve o dalın kendinde özgü yöntemleri ile araştırma ve inceleme konusu yapılmaktadır.” Öncel ve Kumrulu “maliye biliminin içeriğindeki bu zenginliğin, maliye eğitime yansımalarının olduğunu ve sözü edilen maliye dallarının ayrı birer konu olarak yer aldığı” ifade etmişlerdir. Öte yandan ilişkili alanın genişliği sonucu maliye, sadece iktisat, iktisadi ve idari bilimler ile siyasal bilgiler fakültelerine özgü bir öğretim konusu değildir. Aynı zamanda işletme fakülteleri ile çeşitli enstitü ve meslek yüksekokulları ile birçok yükseköğretim kurumunun ders programlarında farklı yön ve konuları ele alınıp işlenen sosyal bilim dalı niteliğine sahiptir(Öncel ve Kumrulu, 1985; Yılmaz, Ataer ve Yetkin, 2015).

2015 yılı verilerine göre yaklaşık 30.000 örgün, 600 uzaktan öğretim ve 30.000 civarında açıköğretim yöntemine kayıtlı öğrencinin eğitim gördüğü maliye lisans programlarında dört anabilim dalı bulunmaktadır. Bunlar maliye teorisi, mali iktisat, mali hukuk ve bütçe ve mali planlamadır. Bu anabilim dallarından maliye teorisi ve mali iktisat anabilim dalları kamu maliyesini ilgilendiren konuların iktisat teorisi çerçevesinde incelenmesine olanak tanırken, mali hukuk ve bütçe ve mali planlama anabilim dalları uygulamaya yönelik olup kamu kesimi bütçesi ile ilgili unsurların teknik ve hukuki boyutlarının incelenmesini konu etmektedir.

Örgün, uzaktan öğretim ve açıköğretim maliye lisans programlarında yer alan dersler incelendiğinde mezun öğrencilerin;

- Kamu ekonomisi, vergi hukuku, vergi sistemi, borçlanma, maliye politikası alanlarında ulusal ve uluslararası kurumsal bilgi ve birikime sahip olması,
- Hukuk bilimleri, muhasebe, finansal piyasalar ve iktisat alanlarında donanım sahibi olabilme ve bunları maliye disiplinine içselleştirebilme,
- Uluslararası muhasebe standartlarına hâkim olma, kamu hukuku, özel hukuk ve vergiye özgü olmak üzere uluslararası hukuk düzenlemelerini takip edebilme ve yorumlayabilme, becerilerine sahip olması amaçlanmaktadır.(<http://iibf.gazi.edu.tr>)

Bu amaç doğrultusunda maliye lisans programlarında maliye derslerinin yanında iktisat, işletme, hukuk ve muhasebe dersleri de yer almaktadır. Çalışmanın bu bölümünde gerek devlet gerekse vakıf üniversitelerinde bulunan maliye lisans programları incelenecektir. Bu inceleme 2014 yılı YGS-LYS sonuç listelerine göre başarı sırası incelendiğinde ilk 10'a giren üniversitelerin maliye lisans programlarının yanı sıra uzaktan öğretim ve açıköğretim maliye lisans programları ders programında yer alan dersler esas alınarak yapılacaktır.

Organ ve Öz tarafından 2008 yılında sunulan bildiride yer alan sınıflandırma şu şekildedir;

Maliye grubunda ele alınan derslerden bazıları şunlardır: kamu maliyesine giriş, maliye teorisi, sağlık ekonomisi, eğitim ekonomisi, kamu ekonomisi, bütçe teorisi, mahalli idareler maliyesi, vergi hukuku, Türk vergi sistemi, devlet borçları, maliye tarihi, mali yargı, fayda-maliyet analizi, kamu malları. İktisat grubunda ele alınan derslerden bazıları şunlardır; iktisada giriş, mikro iktisat, makro iktisat, Avrupa birliği, para politikası, iktisadi büyüme, kalkınma iktisadı, Türkiye ekonomisi, tarım ekonomisi, iktisat tarihi. İşletme grubunda ele alınan derslerden bazıları şunlardır; işletme bilimine giriş, genel muhasebe, maliyet muhasebesi, üretim yönetimi, pazarlama, mali tablo analizi, işletme finansmanı, envanter bilanço, stratejik yönetim, yatırım projeleri analizi, yönetim ve organizasyon. Hukuk grubunda ele alınan derslerden bazıları şunlardır; Anayasa hukuku, borçlar hukuku, medeni hukuk, ceza hukuku, idare hukuku, iş hukuku, ticaret hukuku, hukukun temel kavramları, kıymetli evrak hukuku. (Organ ve Öz, 2008)

Bu çalışmada da bu sınıflandırma esas alınarak maliye lisans programında yer alan dersler maliye grubu, iktisat grubu, işletme grubu ve hukuk grubu dersleri şeklinde sınıflandırılmıştır.

Tablo 6

2014 YGS-LYS Sonuç Listesi Başarı Sırası

(2015 yılı ÖSYM YÖP Rehberi <https://rehberlik.osym.gov.tr>)

Başarı sırası	Puan türü	Üniversite / şehir	Program / fakülte	Başarı sırası		Taban puanlar		Kontenjanlar	
				2013	2014	2013	2014	2013	2014
1.	TM-1	Ankara / Ankara	Maliye / SBF	42.600	51.100	376,827	371,580	72	60
2.	TM-1	Hacettepe / Ankara	Maliye / İİBF	55.800	60.500	361,865	361,350	77	75
3.	TM-1	Gazi / Ankara	Maliye / İİBF	67.600	76.600	350,552	346,190	150	130
4.	TM-1	Yıldırım Beyazıt / Ankara	Maliye / SBF	74.600	81.300	344,509	342,360	47	45
5.	TM-1	Marmara / İstanbul	Maliye / İktisat Fak.	79.500	87.600	340,603	337,240	93	90
6.	TM-1	İstanbul / İstanbul	Maliye / İktisat Fak.	88.200	95.200	333,952	331,490	150	120
7.	TM-1	Dokuz Eylül / İzmir	Maliye / İİBF	97.200	110.000	327,599	321,430	130	125
8.	TM-1	Anadolu / Eskişehir	Maliye / İİBF	101.000	114.000	325,182	318,990	123	110
9.	TM-1	Marmara / İstanbul	Maliye (İÖ) / İktisat Fak.	108.000	114.000	320,499	318,870	93	90
10.	TM-1	Osmangazi / Eskişehir	Maliye / İİBF	113.000	125.000	317,285	312,540	82	80
64.	TM-1	İstanbul / İstanbul	Maliye (Uzaktan Öğretim) / İktisat Fak.		381.000	225,389	200,629	154	150 (2)
79	YGS 140 (1)	Anadolu / Eskişehir	Maliye (Açıköğretim) / İktisat Fak.			212,144	221,093	3000	3000 (3)

(1) Bu program için puan türü belirlenmemiştir. Adayların, bu programı tercih edebilmeleri için YGS puan türlerinin en az birinden 140.000 ve daha yukarı puan almış olmaları yeterlidir.

(2)2015 yılı kontenjanı 150 öğrencidir. 2015 yılı yeni kayıt yaptıran öğrenci taban puan 198,66 tavan puan 363,26 olarak gerçekleşmiştir.

(3) 2015 yılı kontenjanı 3000 olup okul birincileri ile birlikte 3075 öğrenci yeni öğrenci kayıt hakkı kazanmıştır. 2015 yılı yeni kayıt yaptıran öğrenci taban puan 188,055 tavan puan 399,19 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 6’da 2014 yılı YGS-LYS sonuç listesi maliye lisans programları başarı sırasında ilk 10’a giren üniversiteler ile uzaktan öğretim ve açıköğretim yöntemi ile öğretim yapan maliye lisans programlarının 2013-2014 yılı başarı sıraları, taban puanları ve kontenjanları verilmiştir. Başarı sırası incelendiğinde sıralamanın ilk dördünde Ankara ilinde yer alan maliye lisans programlarının yer aldığı görülmektedir. Ankara ilini sırasıyla İstanbul, İzmir ve Eskişehir illerinde yer alan üniversitelerin örgün maliye lisans programları takip etmektedir.

Başarı sırası incelendiğinde programa kayıt yaptıran en düşük puanlı öğrencinin esas alındığı başarı sırası 2014 yılında 2013 yılına göre tüm üniversitelerde azalma göstermiştir. Başarı sırasına paralel olarak taban puanlarda da bir düşüş olduğu görülmektedir.

Sıralamanın ilk dördünde yer alan ve Ankara ilinde bulunan maliye lisans programları Siyasal Bilgiler ya da İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri bünyesinde yer alırken İstanbul ilinde bulunan maliye lisans programları ise İktisat Fakülteleri bünyesinde yer almaktadır.

Başarı sıralamasında devlet üniversitelerindeki 41 örgün birinci öğretim ve 29 adet örgün ikinci öğretim lisans programları, iki vakıf üniversitesinde yer alan lisans programı (burslu, %50 burslu, %25 burslu ve ücretli) ile uzaktan öğretim ve açıköğretim maliye lisans programları dikkate alındığında listenin başında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi maliye lisans programı yer almaktadır. Listenin en sonunda ise Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Açıköğretim maliye lisans programı bulunmaktadır. Ancak kontenjan sayısına bakıldığında ise 3.000 kontenjan ile en yüksek kontenjana sahip lisans programı açıköğretim maliye lisans programıdır. İstanbul Üniversitesinde yer alan uzaktan öğretim maliye lisans programı kontenjanı örgün lisans programları ile hemen hemen aynı hatta daha düşüktür. Buna rağmen sıralamanın 64. sırasında yer alan uzaktan öğretim maliye lisans programı vakıf üniversitelerinden ve bazı devlet üniversitelerinin örgün maliye lisans programı başarı sırasından daha yüksektir.

2014 YGS-LYS sonuç listesi başarı sırası ilk 10'a giren maliye lisans programları ile uzaktan öğretim ve açıköğretim maliye lisans programlarında yer alan dersler (daha önce ifade edilen maliye grubu, iktisat grubu, hukuk grubu ve işletme grubu şeklinde) incelendiğinde maliye bilimine ilişkin temel bilgilerin verildiği zorunlu derslerin olduğu, buna karşın iktisat, işletme ve hukuk grubu derslerinin ise özellikle 3.ve 4. sınıfta daha çok seçmeli ders şeklinde verildiği görülmektedir.

MALİYE LİSANS PROGRAMLARI	ANKARA ÜNV SBF/MALİYE	HACETTEPE ÜNV İİBF /MALİYE	GAZİ ÜNV İİBF /MALİYE	YILDIRIM BEYAZIT ÜNV SBF / MALİYE (İNG)	MARMARA ÜNV İKTİSAT / MALİYE	İSTANBUL ÜNV. İKTİSAT / MALİYE	DOKUZ EYLÜL ÜNV. İİBF / MALİYE	ANADOLU ÜNV. İİBF / MALİYE	OSMANGAZİ ÜNV. İİBF / MALİYE	İSTANBUL ÜNV. İKTİSAT / MALİYE UZAKTAN EĞİTİM	ANADOLU ÜNV. İKTİSAT / MALİYE AÇIKÖĞRETİM
DERSLER											
Kamu Maliyesi	v	v	v	v	v	v	v	v	v (1)	v	v
Maliye / Vergi Teorisi	v	v	y	v	v	y	y	y	y	y	v
Kamu Ekonomisi	v	v	v	v	v	v	v	v	v (2)	v	v
Bütçe Teorisi /Devlet Bütçe	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Maliye Politikası	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Mahalli İdareler Maliyesi	v	v	s	v	v	v	v	v	v	v	v
(Genel) Vergi Hukuku	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Türk Vergi Sistemi	y	v	v	v	v	v	y	v(3)	v	v	v(3)
Devlet Borçları	y	v	v	v	v	v	v	v	s	v	v
Maliye Tarihi	s	y	s	s	s	v	v	v	s	y	y
Vergi Yargısı / Mali Yargı	s	y	y	s	v	v	v	v	v	v	v
Vergi Ceza Hukuku	y	y	y	y	y	v	y	v	v	y	v
Vergi İcra Hukuku	y	y	y	y	y	v	s	v	v	y	v
Uluslararası Maliye	s	v	v	s	s	v	v	v	v	v	v
Vergi Usul Hukuku	y	y	y	y	y	y	v	v	v	y	v

v:var y:yok s:seçmeli (1) Seçmeli olarak dersin İngilizcesinde var. (2) Seçmeli olarak dersin İngilizcesinde var. (3) Türk Vergi Sistemi dersinin adı Özel Vergi Hukuku

Tablo 7'de yer alan maliye grubu derslerinin başarı sırasında ilk 10'a giren üniversitelere göre incelenmesi yapıldığında maliye politikası, devlet bütçesi, kamu maliyesi, vergi hukuku ve kamu ekonomisi gibi derslerin incelemeye konu maliye lisans programlarının tümünde

bulunduğu görülmektedir. Buna karşın bazı üniversitelerde vergi ceza, vergi icra ve vergi usul hukuku gibi dersler programda hiçbir şekilde yer almamaktadır. Ayrıca maliye tarihi, uluslararası maliye vb. bazı derslerin ise bazı üniversitelerde seçmeli olarak verildiği inceleme sonucu ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte tablo da yer almayan kamu mali yönetimi, AB vergileme, mali teşvikler, işletme vergiciliği ve vergi uygulamaları gibi derslerin çoğu üniversite de seçmeli olarak verildiği tespit edilmiştir. Maliye lisans programının temel derslerinden biri olan Türk Vergi Sistemi dersi sadece Anadolu Üniversitesi'nin örgün ve açıköğretim programında Özel Vergi Hukuku adı altında verilmektedir. Yine Eskişehir'de bulunan diğer bir maliye lisans programı olan Osmangazi Üniversitesi'nde ise kamu maliyesi ve kamu ekonomisi gibi temel maliye derslerinin isteğe bağlı İngilizce olarak da verildiği görülmektedir.

Tablo 8
İktisat Grubu Dersleri

MALİYE LİSANS PROGRAMLARI	ANKARA ÜNV SBF/MALİYE	HACETTEPE ÜNV İİBF /MALİYE	GAZİ ÜNV İİBF /MALİYE	YILDIRIM BEYAZIT ÜNV SBF / MALİYE (İNG)	MARMARA ÜNV İKTİSAT / MALİYE	İSTANBUL ÜNV. İKTİSAT / MALİYE	DOKUZ EYLÜL ÜNV. İİBF / MALİYE	ANADOLU ÜNV. İİBF / MALİYE	OSMANGAZİ ÜNV. İİBF / MALİYE	İSTANBUL ÜNV. İKTİSAT / MALİYE UZAKTAN EĞİTİM	ANADOLU ÜNV. İKTİSAT / MALİYE AÇIKÖĞRETİM
İktisada Giriş	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Mikro İktisat	v	v	v	v	v	v	s	v	v	v	v
Makro İktisat	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Para Politikası	v	v	s	y	s	v	s	s	s	v	v
Avrupa Birliği	v	y	y	s	y	v	s	y	y	y	y
Uluslararası İktisat	v	v	v	y	v	v	s	s	s	v	v
Türkiye Ekonomisi	v	v	s	s	s	v	s	v	y	v	v
İktisat Tarihi	v	v	s	y	s	v	y	y	y	v	v
İktisadi Büyüme / Kalkınma	v	v	y	y	s	v	s	y	y	v	v

Tablo 8'de maliye lisans programlarında yer alan iktisat dersleri incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda İktisada Giriş, Makro ve Mikro İktisat gibi temel iktisat dersleri dışındaki derslerin çoğunun seçmeli olarak verildiği görülmüştür. Ankara Üniversitesinde tabloda yer alan iktisat grubu derslerinin çoğu programda zorunlu ders olarak yer alırken, Dokuz Eylül Üniversitesinde tabloda yer alan derslerin büyük kısmının seçmeli olduğu görülmektedir. Yine uzaktan öğretim ve açıköğretim maliye lisans programlarında tabloda yer alan iktisat grubu derslerinden sadece Avrupa Birliği dersi bulunmamaktadır.

MALİYE LİSANS PROGRAMLARI	ANKARA ÜNİVERSİTESİ SBF/MALİYE	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ İİBF /MALİYE	GAZİ ÜNİVERSİTESİ İİBF /MALİYE	YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ SBF / MALİYE (İNG)	MARMARA ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT / MALİYE	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT / MALİYE	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ İİBF / MALİYE	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ İİBF / MALİYE	OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ İİBF / MALİYE	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT / MALİYE UZAKTAN EĞİTİM	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT / MALİYE AÇIKÖĞRETİM
DERSLER											
Hukukun Temel Kavramları	v	v	y	v	v	v	v	v	v	v	v
Anayasa Hukuku	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Borçlar Hukuku	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Medeni Hukuk	y	y	y	y	v	y	s	y	y	y	y
Ceza Hukuku	s	v	s	s	y	y	y	y	y	y	y
İdare Hukuku	v	v	s	y	v	v	v	v	s	v	v
İş Hukuku	y	y	y	y	s	y	y	y	y	y	y
Ticaret Hukuku	v	v	s	s	v	v	v	v	v	v	v
Kıymetli Evrak Hukuku	y	y	s	y	y	y	v	s	s	y	y

Maliye lisans programlarında yer alan iktisat grubu derslerine ilişkin benzer özellikler Tablo 9’da verilen hukuk grubu dersleri içinde geçerlidir. Öyle ki Hukukun Temel Kavramları, Anayasa Hukuku ve Borçlar Hukuku gibi temel bazı hukuk dersleri incelenen üniversitelerin tümünde yer alırken kıymetli evrak hukuku, iş hukuku ve ceza hukuku gibi daha özel hukuk dersleri çoğu üniversitede ya seçmeli ders kapsamındadır ya da programda hiç yer almamaktadır. Örneğin kıymetli evrak hukuku dersi sadece Dokuz Eylül Üniversitesi maliye lisans programında zorunlu, diğer üniversitelerin maliye lisans programlarında ise ya hiç bulunmamakta ya da seçmeli olarak yer almaktadır.

MALİYE LİSANS PROGRAMLARI	ANKARA ÜNİVERSİTESİ SBF/MALİYE	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ İİBF /MALİYE	GAZİ ÜNİVERSİTESİ İİBF /MALİYE	YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ SBF / MALİYE (İNG)	MARMARA ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT / MALİYE	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT / MALİYE	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ İİBF / MALİYE	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ İİBF / MALİYE	OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ İİBF / MALİYE	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT / MALİYE UZAKTAN EĞİTİM	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT / MALİYE AÇIKÖĞRETİM
DERSLER											
İşletme Bilimine Giriş	y	v	v	y	v	v	v	y	v	v	v
Genel İşletme	v	v	v	v	v	y	y	y	v	y	v
Genel Muhasebe	v	v	v	v	v	y	y	y	v	y	v
Maliyet Muhasebesi	v	v	s	s	s	v	s	v	y	v	v
Üretim Yönetimi	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y
Pazarlama	y	y	y	y	y	y	y	y	y	s	y
Envanter Bilanço	y	v	s	s	v	y	y	y	y	y	v
Yönetim Organizasyon	v	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y
İşletme Finansman	v	v	y	y	y	y	v	y	v	y	v
Finansal Muhasebe	y	y	y	y	y	v	v	v	y	v	y
Şirketler Muhasebesi	v	v	s	y	y	y	y	v	y	y	v
Finansal Yönetim	y	v	s	y	s	y	y	v	y	v	v
Finansal Tablolara Analizi	y	v	y	s	s	y	s	v	v	y	y

2014 YGS-LYS başarı sırası ilk 10’da yer alan maliye lisans programları ile uzaktan öğretim ve açıköğretim maliye lisans programları işletme grubu dersleri Tablo 10’da yer almaktadır. Tablo incelendiğinde, işletme grubu derslerinin muhasebe dersleri ile genel işletme, pazarlama ve yönetim organizasyon gibi diğer işletme derslerinden oluştuğu görülmektedir. İşletme grubu derslerini diğer grup derslerden ayıran temel farklılık ise incelenen üniversitelerin tamamının ders programında yer alan bir işletme grubu dersinin

olmadığıdır. Örneğin işletme alanının temel dersi niteliğinde olabilen genel işletme dersi Anadolu Üniversitesi örgün ve Yıldırım Beyazıt Üniversitesi maliye lisans programında bulunmamaktadır. Buna karşın üretim yönetimi dersi hiçbir üniversitede bulunmamakta, pazarlama seçmeli olarak bulunmaktadır. Muhasebe grubu dersleri ise hemen hemen her üniversitede yer almakla birlikte çoğunda seçmeli ders niteliğindedir.

Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Analizi

2002 yılından itibaren lisans düzeyinde A grubu kadrolar ve öğretmen kadroları için yapılan Kamu Personeli Seçme Sınavı 18.03.2002 tarih ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkındaki Genel Yönetmelik” kapsamında yapılmaktadır. Bu Yönetmeliğin 2. maddesinde belirtilen A grubu kadrolar; kamu kurum ve kuruluşlarına ait müfettiş yardımcılığı, uzman yardımcılığı, denetmen yardımcılığı gibi kadrolardır. Yönetmelik kapsamına giren kamu kurumu ve kuruluşları, A grubu kadrolar için, yönetmeliklerine göre ya sadece KPSS sonuçlarını göz önünde tutarak doğrudan atama yapmakta ya da KPSS sonuçlarına göre belirleyecekleri belli bir puan üzerinde puan almış adayları çağırarak giriş sınavlarını kendileri yapmaktadır. Bu açıdan KPSS, doğrudan atama yapacak kamu kurum ve kuruluşları için bir seçme sınavı, giriş sınavı yapacak kamu kurum ve kuruluşları için ise bir eleme sınavı niteliğindedir.

Çalışmanın konusunu oluşturan maliye eğitimi ve bu eğitimi alan öğrenciler, KPSS sınavında çoğunlukla A grubu kadrolar için sınava girmekte, genel yetenek ve genel kültür sınavının yanında alan bilgisi sınavlarına da katılmaktadırlar. Türk yükseköğretim sisteminde yer alan (özellikle sosyal bilimler alanında) lisans programlarının başarısının ölçülmesinde önemli bir çıktı olan KPSS sınavı kamusal istihdam açısından önemi her geçen gün artan bir sınavdır. Öyle ki 2015 yılında öğretmenlik ve A grubu kadrolar için sınava başvuru yapan kişi sayısı; genel yetenek ve genel kültür sınavı için 626.042 kişi A grubu kadrolar alan bilgisi sınavları için ise 114.579 kişidir (<http://dokuman.osym.gov.tr/>). A grubu kadrolar için alan bilgisi sınavı pazar sabah ve pazar öğleden sonraki oturumlarda yapılmakta ve hangi oturumdaki sınava girileceğine aday karar vermektedir. Pazar sabah yapılan oturumda Hukuk, İktisat, İşletme, Maliye ve Muhasebe testleri yer almaktadır. Bu testler çalışmanın konusunu oluşturan maliye lisans programına ilişkin yapılan ders sınıflandırması ile hemen hemen aynıdır. Maliye eğitimi alan öğrencilerin KPSS sınavındaki ders grupları (alan bilgisi testi) bazında başarısı üniversiteler açısından oldukça önemlidir. Bu nedenden dolayı da çalışmanın

bu bölümünde 2014 YGS-LYS başarıları sıralamasında ilk 10'a giren maliye lisans programları ile Anadolu Üniversitesi örgün ve açıköğretim maliye lisans programı mezunlarının alan bilgisi testlerindeki başarı sıralaması 2013 ve 2014 yılları karşılaştırılması yapılarak aşağıda yer alan tablolarda incelenmiştir.

MALİYE LİSANS PROGRAMI MALİYE ALANI 2013 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI				MALİYE LİSANS PROGRAMI MALİYE ALANI 2014 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI			
Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 40 soru)	Sıralama (Toplam 30)	Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 30 soru)	Sıralama (Toplam 32)
Dokuz Eylül Ün.	452	16.530	1.	Ankara Ün.	185	13.360	1.
Gazi Ün.	521	16.300	2.	Gazi Ün.	594	12.970	2.
Ankara Ün.	154	15.360	4.	Dokuz Eylül Ün.	598	12.240	3.
Marmara Ün.	402	15.180	5.	Hacettepe Ün.	188	11.960	4.
Osmangazi Ün.	362	14.860	7.	Marmara Ün.	489	11.190	5.
Hacettepe Ün.	149	14.640	8.	Osmangazi Ün.	478	11.080	6.
İstanbul Ün.	224	14.270	9.	İstanbul Ün.	341	10.530	8.
Anadolu Ün.	2.162	8.610	30.	Anadolu Ün.	3.156	6.190	31.

Maliye lisans programı mezunlarının 2013 ve 2014 yılları KPSS maliye alan testi başarı sırası incelendiğinde 40 sorunun sorulduğu 2013 yılında ilk 10'a giren üniversite maliye lisans mezunlarının ortalama 14-16 doğru soru yaptığı toplam soru sayısının 30'a düştüğü 2014 yılında ise bu rakamın 10-13 olduğu görülmektedir. 2013 ve 2014 yıllarında açıköğretim maliye lisans programını da bünyesinde barındıran Anadolu Üniversitesi son sırada yer almaktadır. Anadolu Üniversitesi'nin sınava giren öğrenci sayısının fazla olmasının nedeni açıköğretim yöntemidir. Başka bir ifade ile tabloda yer alan Anadolu Üniversitesi aday sayısı ifadesi kontenjanı 3.000 olan açıköğretim maliye lisans programı ile kontenjanı 110 olan örgün maliye lisans programını kapsamaktadır.

2014 YGS-LYS sonuç listesi başarı sırasında ilk 10'a giren üniversitelerin KPSS maliye alan testi başarı sırasında da ilk 10 içinde yer aldığı görülmektedir. Bu üniversitelerin maliye lisans programlarının ders programlarında yer alan maliye grubu dersleri incelendiğinde Anadolu Üniversitesi açıköğretim maliye lisans programında Maliye Tarihi dışında tüm derslerin olduğu görülmektedir. Buna karşın 2013 yılında 1.sırada 2014 yılında da 3.sırada olan Dokuz Eylül Üniversitesi maliye lisans programında Türk Vergi Sistemi adı altında bir dersin olmadığı ve vergi ceza hukuku dersinin de programda yer almadığı görülmektedir.

Tablo 12
Maliye Lisans Programı Hukuk Alan Testi 2013-2014 Yılları KPSS Başarı Sıralaması
 (<http://www.osym.gov.tr> ve <http://kps.memurlar.net> adreslerinden yararlanılmıştır.)

MALİYE LİSANS PROGRAMI HUKUK ALANI 2013 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI				MALİYE LİSANS PROGRAMI HUKUK ALANI 2014 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI			
Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 40 soru)	Sıralama (Toplam 30)	Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 30 soru)	Sıralama (Toplam 32)
Dokuz Eylül Ün.	452	12.510	1.	Dokuz Eylül Ün.	596	7.120	1.
Ankara Ün.	155	12.090	4.	Hacettepe Ün.	187	7.090	2.
Marmara Ün.	400	11.860	5.	Marmara Ün.	489	6.890	3.
Gazi Ün.	521	11.210	6.	Ankara Ün.	183	6.880	4.
İstanbul Ün.	224	10.780	8.	İstanbul Ün.	341	6.600	7.
Hacettepe Ün.	149	10.620	9.	Gazi Ün.	593	6.530	8.
Osmangazi Ün.	362	10.490	10.	Osmangazi Ün.	478	6.320	9.
Anadolu Ün.	2.152	7.670	27.	Anadolu Ün.	3.136	4.430	28.

Tabloda da görüldüğü üzere 2013 ve 2014 yıllarından hukuk alan testine giren aday sayısı en fazla Anadolu Üniversitesi'nde yer almaktadır. Bunun nedeni açıköğretim maliye lisans programının bu üniversitede yer almasıdır. 2013 yılında hukuk alan testinde toplam 40 soru sorulmuş ve listenin ilk sırasında yer alan Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi maliye lisans programı mezunları ortalama 12 soru ile 30 üniversite arasından 1. sırada yer almıştır. 2014 yılında ise soru sayısı 30'a düşürülmüş fakat 1. sıradaki üniversite yine Dokuz Eylül Üniversitesi olmuştur. Burada dikkat çeken nokta; diğer alan testlerinde de olduğu gibi 2014 YGS-LYS sonuç listesi başarı sırasında ilk 10'a giren üniversitelerin maliye lisans programlarının KPSS başarı sırasında da hemen hemen aynı olduğudur. Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF maliye lisans programı hukuk grubu dersleri incelendiğinde diğer maliye lisans programlarına göre ceza hukuku ve iş hukuku dışında tüm hukuk derslerinin programda yer aldığı görülmektedir. Buna karşın hukuk dersleri örneğin Osmangazi Üniversitesi İİBF maliye lisans programında ise daha çok seçmeli ders niteliğindedir. Maliye lisans ders programında hukukun temel kavramları dersine yer vermeyen tek üniversite olan Gazi Üniversitesi 2013 yılında 6. sırada, 2014 yılında ise 8. sırada yer almaktadır.

Tablo 13
Maliye Lisans Programı İktisat Alan Testi 2013-2014 Yılları KPSS Başarı Sıralaması
(<http://www.osym.gov.tr> ve <http://kpss.memurlar.net> adreslerinden yararlanılmıştır.)

MALİYE LİSANS PROGRAMI İKTİSAT 2013 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI				MALİYE LİSANS PROGRAMI İKTİSAT 2014 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI			
Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 40 soru)	Sıralama (Toplam 30)	Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 30 soru)	Sıralama (Toplam 32)
Ankara Üniv.	155	13.650	1.	Ankara Üniv.	182	8.570	1.
Hacettepe Üniv.	149	11.040	3.	Hacettepe Üniv.	187	7.400	2.
İstanbul Üniv.	224	10.750	4.	Gazi Üniv.	594	6.220	3.
Marmara Üniv.	402	10.740	5.	Marmara Üniv.	489	5.680	4.
Gazi Üniv.	520	10.340	6.	İstanbul Üniv.	340	5.640	5.
Dokuz Eylül Üniv.	452	8.950	8.	Dokuz Eylül Üniv.	596	4.950	7.
Osmangazi Üniv.	361	8.850	10.	Osmangazi Üniv.	477	4.260	10.
Anadolu Üniv.	2.119	4.970	29.	Anadolu Üniv.	3.082	2.550	26.

2013 ve 2014 yıllarında iktisat alan testi KPSS başarı sıralaması çok büyük bir değişikliğe uğramamıştır. Öyle ki Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi'nde yer alan maliye lisans programları her iki yılda listenin başında yer almıştır. Toplam 30 İktisat sorusunun sorulduğu 2014 yılında 1. sırada yer alan Ankara Üniversitesi maliye lisans programı mezunları ortalama 8,5 soruyu doğru yaparken listenin sonlarında bu ortalama 10.sıra için 4,26'ya, 26.sıra için ise 2,5'e düşmektedir. Burada unutulmaması gereken nokta Anadolu Üniversitesi her ne kadar listenin sonunda görünse de toplam 32 üniversite maliye lisans programları içinde 26. sırada yer almaktadır. Yine 2013 yılına göre 2014 yılında başarı sırasını en fazla artıran maliye lisans programı Anadolu Üniversitesi'dir. Dikkat çekici bir başka nokta ise sıralamada yer alan üniversitelerin maliye lisans programlarının iktisat grubu dersleri incelendiğinde iktisat grubu derslerinin tümünü programında bulunduran üniversitelerden birinin Ankara Üniversitesi olduğudur.

Tablo 14
Maliye Lisans Programı İşletme Alan Testi 2013-2014 Yılları KPSS Başarı Sıralaması
(<http://www.osym.gov.tr> ve <http://kpss.memurlar.net> adreslerinden yararlanılmıştır.)

MALİYE LİSANS PROGRAMI İŞLETME 2013 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI				MALİYE LİSANS PROGRAMI İŞLETME 2014 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI			
Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 40 soru)	Sıralama (Toplam 30)	Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 30 soru)	Sıralama (Toplam 30)
Anadolu Üniv.	2.051	6.020	2.	Anadolu Üniv.	2.986	3.760	2.
Ankara Üniv.	148	5.940	3.	Hacettepe Üniv.	172	3.500	4.
Hacettepe Üniv.	141	5.270	4.	İstanbul Üniv.	315	3.270	7.
İstanbul Üniv.	208	4.710	7.	Ankara Üniv.	173	3.230	8.
Marmara Üniv.	375	4.700	9.	Marmara Üniv.	430	2.990	14.
Gazi Üniv.	499	4.450	15.	Dokuz Eylül Üniv.	559	2.780	20.
Osmangazi Üniv.	346	4.430	17.	Gazi Üniv.	553	2.740	22.
Dokuz Eylül Üniv.	429	4.350	20.	Osmangazi Üniv.	441	2.590	25.

Maliye lisans programı mezunlarının 2013 ve 2014 yılı KPSS işletme alan testi başarısı incelendiğinde maliye, hukuk ve iktisat grubu alan testlerine göre farklı bir sıralama karşımıza çıkmaktadır.

İşletme alan testi dışında incelenen diğer alan testlerinde KPSS başarı sırasında ilk 10'a giren üniversitelerin maliye lisans programları ile 2014 YGS-LYS sonuç listesi başarı sırasında ilk 10'a giren üniversitelerin maliye lisans programlarının hemen hemen aynı olduğu görülmektedir. Bu aslında şunu ortaya koymaktadır; Üniversiteye giriş sınavında başarılı olan üniversitelerin maliye lisans programlarının KPSS alan testlerinde de aynı olduğu başka bir ifade ile başarı sırası yüksek bir üniversitede okuyan öğrenci mezun olduğunda KPSS alan testinde de başarılı olmaktadır görüşünün işletme alan testi için geçerliliği tartışmalıdır. Çünkü 2013-2014 yıllarında işletme alan testi başarı sıralamasında ilk sırada yer alan Anadolu Üniversitesi diğer üniversitelerin önüne geçmiştir. Aynı zamanda diğer alan testlerinde ilk 10'a içinde yer alan Gazi, Dokuz Eylül, Osmangazi ve Marmara Üniversitesi maliye lisans programları işletme alan testi başarı sıralamasında 25. sraya kadar düşmüştür. Örneğin Dokuz Eylül Üniversitesi 2013 yılında 20. sırada Osmangazi Üniversitesi ise 2015 yılında 25. sırada yer almıştır.

İncelemeye konu maliye lisans programlarında yer alan işletme grubu dersleri çalışmanın bir önceki bölümünde de değinildiği üzere işletme ve muhasebe derslerinden oluşmaktadır.

KPSS başarı sırası incelemesinde muhasebe grubu derslerini işletme grubu derslerinden ayırarak bir sıralama yapılırsa maliye, hukuk ve iktisat alan testlerine benzer bir durum ortaya çıkmaktadır.

Tablo 15 Maliye Lisans Programı İktisat Alan Testi 2013-2014 Yılları KPSS Başarı Sıralaması (http://www.osym.gov.tr ve http://kpss.memurlar.net adreslerinden yararlanılmıştır.)							
MALİYE LİSANS PROGRAMI MUHASEBE 2013 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI				MALİYE LİSANS PROGRAMI MUHASEBE 2014 YILI KPSS BAŞARI SIRALAMASI			
Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 40 soru)	Sıralama (Toplam 30)	Üniversite	Aday Sayısı	Ortalama (Toplam 30 soru)	Sıralama (Toplam 30)
Hacettepe Ün.	148	16.270	1.	Hacettepe Ün.	188	7.260	1.
Gazi Ün.	521	15.750	2.	Gazi Ün.	594	7.110	2.
Ankara Ün.	154	14.640	3.	Ankara Ün.	183	5.910	3.
Dokuz Eylül Ün.	451	14.320	5.	Marmara Ün.	487	5.900	4.
Marmara Ün.	401	13.980	6.	Dokuz Eylül Ün.	596	5.550	5.
İstanbul Ün.	224	12.630	7.	İstanbul Ün.	338	4.740	6.
Osmangazi Ün.	362	10.670	12.	Osmangazi Ün.	477	4.400	9.
Anadolu Ün.	2.120	5.620	28.	Anadolu Ün.	3.107	2.240	30.

Tablodan da görüldüğü üzere listenin ilk 10 sırasını yine 2014 YGS-LYS sonuç listesi başarı sırası ilk 10'a giren maliye lisans programları oluşturmaktadır. Buradan şöyle bir sonuç ortaya çıkmaktadır; Muhasebe dersleri dışındaki işletme derslerindeki KPSS başarıları ile işletme grubu dersleri içinde yer alan muhasebe dersleri muhasebe dersleri KPSS başarı listesi çok farklıdır.

Sonuç

Son yıllarda uzaktan öğretim ve açıköğretim programlarının sayısı artsa da özellikle açıköğretim yöntemine getirilen kontenjan nedeniyle örgün eğitimin payı %50'nin üzerine çıkmaktadır. Bu durum çalışmamıza konu maliye lisans programları içinde geçerlidir. Öyle ki sadece bir üniversitede uzaktan öğretim maliye ve yine sadece bir üniversitede açıköğretim maliye lisans programı bulunmaktadır.

Türk yükseköğretim sisteminde özellikle sosyal bilimler alanında lisans programlarının başarısının ölçülmesinde önemli bir çıktı olan KPSS sınavındaki başarı ile 2014 YGS-LYS sonuç listesi başarı sırası maliye lisans programları açısından karşılaştırıldığında hemen hemen aynı bir tablo ile karşılaşılmaktadır. Başka bir ifade ile yükseköğretime giriş aşamasında en başarılı öğrencilerin tercih ettiği ilk 10 üniversite maliye lisans programı ile bu programlarda mezun olan öğrencilerin kamusal istihdam için girmiş oldukları KPSS alan testlerindeki başarı sırası hemen hemen aynıdır. Tek fark muhasebe dersleri hariç işletme grubu derslerinde gözlemlenmiştir. İşletme alan testinde karşılaştırma yapılan lisans programları arasında en başarılı maliye lisans programı açıköğretim yöntemini de bünyesinde bulunduran Anadolu Üniversitesi olmuştur. Buradan şöyle bir sonuçta ortaya çıkabilir; Açıköğretim maliye lisans programında yer alan sayısal ve/veya uygulamalı derslerde KPSS başarıları düşük iken sözel ve uygulama istenmeyen derslerde başarı daha yüksek olmaktadır.

Öneriler

Günümüzde Türk yükseköğretim sistemi her geçen gün büyüyen bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Her yıl yeni kayıt olarak ön lisans ve lisans düzeyinde yaklaşık 1.300.000 öğrenci sisteme girmektedir. Aynı zamanda yükseköğretim kurumlarının sayısı da her geçen gün artmakta, bu artışa paralel olarak da bu kurumlarda çalışan akademik ve idari personel sayısı da çoğalmaktadır. Bu büyük sistem içerisinde lisans düzeyinde öğrencilerin % 52,3'ü örgün eğitim içinde % 47,2'sinin açıköğretim içinde ve sadece %0,5'inin ise uzaktan öğretim içinde yer aldığı görülmektedir.

Maliye lisans programlarının 2014 YGS-LYS sonuç listesi başarı sırası bu çalışmada incelenen bir konudur. Bir lise programından mezun olan ve maliye lisans programında okumayı tercih eden bir öğrenci bu tercihini hangi üniversitenin maliye lisans programından kullanıyor bunun bilinmesi anlamında ÖSYS giriş başarı sırası önemli bir kriterdir. Ancak bu başarı sırasını belirleyen unsurlardan birinin de kontenjan sayıları olduğu unutulmamalıdır. Örneğin Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Açıköğretim maliye lisans programı kontenjanı 3.000 iken başarı sırasında 1. olan Ankara Üniversitesi SBF Maliye lisans programının kontenjanı 60'dır.

Maliye lisans programları 2014 YGS-LYS sonuç listesi başarı sırası ilk 10'a giren üniversite maliye lisans programları ile uzaktan öğretim ve açıköğretim maliye lisans programlarında yer alan dersler maliye grubu, iktisat grubu, hukuk grubu ve işletme grubu dersleri şeklinde incelendiğinde üniversitelerin maliye lisans programları arasında çok büyük farklılıkların olmadığı da gözlemlenmiştir. Fark daha çok zorunlu ve seçmeli derslerden kaynaklanmaktadır. Örneğin açıköğretim maliye lisans programında tüm dersler zorunlu iken karşılaştırma yapılan diğer programlarda dersler zorunlu ve seçmeli olarak ayrılmıştır.

Sonuç kısmında da ifade edildiği üzere, yükseköğretime giriş aşamasında en başarılı öğrencilerin tercih ettiği ilk 10 üniversite maliye lisans programı ile bu programlarda mezun olan öğrencilerin kamusal istihdam için girmiş oldukları KPSS alan testlerindeki başarı sırası hemen hemen aynıdır. Ayrıca Açıköğretim maliye lisans programında yer alan ve KPSS başarısı düşük olan sayısal ve/veya uygulamalı derslere ilişkin olarak başta ders kitapları olmak üzere e-öğrenme ortamları ve öğrenci destek hizmetlerinin bu veri çerçevesinde tekrar gözden geçirilmesi verilen öğretimin etkinliği ve verimliliği açısından oldukça önemlidir.

Türk yükseköğretim sisteminde maliye eğitimi üzerine ortaya çıkarılan bu sonuçlar ve değerlendirmeler özellikle sosyal bilimler alanında yer alan diğer lisans programları için ve hatta önlisans programları içinde yapılabilir. Yapılacak bu çalışmalar ile özellikle sosyal bilimler alanındaki önlisans ve lisans programlarının hangilerinin hangi öğretim türünde verilebileceği başta olmak üzere öğretime yönelik stratejiler belirlenip planlamalar yapılabilir. Bu planlamalar çerçevesinde genç iş gücü daha etkin ve verimli bir şekilde yükseköğretim sistemi içine alınabilir.

Kaynakça

- Aydın, C. H. (2011). Açık ve uzaktan öğrenme. Pegem Akademi. Ekim 2011. 23-35.
- Arın, T. (1995). Dünya’da ve Türkiye’de maliye eğitimi; kamu ekonomisi konusunun kapsamı ve ders programları. İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, No:11-12-13, Nisan-Temmuz-Ekim, 1995, 67-75.
- Anadolu üniversitesi. Anadolu bilgi paketi. <http://abp.anadolu.edu.tr>
Erişim tarihi:01.09.2015
- Anadolu üniversitesi. Açıköğretim fakültesi. <http://www.anadolu.edu.tr/acikogretim>
Erişim tarihi:01.09.2015
- Atatürk üniversitesi, Açıköğretim fakültesi. <http://www.ataaof.edu.tr>
Erişim tarihi:01.09.2015
- Çetinsaya, G. (2014). Büyüme, kalite, uluslararasılaşma: Türkiye yükseköğretimi için bir yol haritası. Yükseköğretim Kurulu Yayın No: 2014/2, Haziran 2014, Eskişehir: 77-85.
- Dokuzuncu kalkınma planı (2007-2013) yükseköğretim özel ihtisas komisyon raporu. <http://www.bys.omu.edu.tr/blogno/userfiles/yuksekogretimraporu.pdf.s70>
Erişim tarihi:01.09.2015
- Gazi üniversitesi, İ.İ.B.F, maliye bölümü. <http://iibf.gazi.edu.tr/posts/view/maliye-3624>
Erişim tarihi:01.09.2015
- KPSS sosyal bilgiler başvuru kılavuzları.
http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2015/KPSS/2015KPSS_SAYISALBİLGİLE_R28082015pdf,
http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2015/KPSS/2015KPSSLİSANSKILAVUZU_20150522.pdf Erişim tarihi:01.09.2015
- İstanbul üniversitesi açık ve uzaktan eğitim fakültesi, <http://www.auzef.istanbul.edu.tr>
Erişim tarihi:01.09.2015
- İstanbul üniversitesi açık ve uzaktan eğitim fakültesi öğrenci kılavuzu (2015-2016). <http://auzef.istanbul.edu.tr> Erişim tarihi:01.09.2015
- Organ, İ. ve Öz, E. (2008). Türk yükseköğretim sisteminde maliye eğitiminin yeri ve sorunları. 23.Türkiye Maliye Sempozyumu Bildiriler Kitapçığı. Antalya: 410-429.
- Öncel, M. ve Kumrulu, A. (1985). Maliye eğitiminde hukuki yaklaşım. Türkiye 1. Maliye Eğitimi Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi Yayınları No:157, Eskişehir: 2-35.

Yılmaz, B. E., Ataer, S. ve Yetkin, M. (2015). Vergi algısı-egitim ilişkisi: çeşitli üniversitelerde maliye bölümü öğrencilerinin vergi algılarını belirlemeye yönelik bir araştırma. 30.Türkiye Maliye Sempozyumu, Mayıs 2015. Antalya.

2014-2015 Yılı açıköğretim yöntemine ilişkin öğrenci görüşleri kitapçığı (2015). Anadolu Üniversitesi. Nisan 2015. Eskişehir: 5-20.

2015-ÖSYS yükseköğretim programları ve kontenjanları kılavuzu.
<http://www.osym.gov.tr/belge/1-23560/2015-osys-yuksekogretim-programlari-ve-kontenjanlari-ki-html> Erişim tarihi:01.09.2015

2547 sayılı yükseköğretim kanunu.

http://www.yok.gov.tr/mevzuat/mevzuat_kanun.htm Erişim tarihi:01.09.2015

Yazar Hakkında

Canatay HACIKÖYLÜ, lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde tamamlamıştır. 1998 yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde öğretim görevlisi olarak akademik kariyerine başlayan Hacıköylü, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisansını 2001 yılında tamamlayarak “Maliye Bilim Uzmanı”; 2009 yılında ise aynı enstitüde “Maliye (Mali Hukuk) Doktoru” unvanını almıştır. 2011 yılında Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Bölümü Mali Hukuk Anabilim Dalında Yardımcı

Doçent unvanını alan Canatay Hacıköylü, Türk vergi sistemi, vergi hukuku ve gümrük mevzuatı konularında araştırma ve çalışmalarına devam etmektedir. Canatay Hacıköylü halen açık ve uzaktan öğretim yapan Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi maliye bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Posta adresi: Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi / Maliye Bölümü

Tel (İş): +90 222 3350580/2641

Eposta: chacikoylu@anadolu.edu.tr